

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 13. Zettortdeenâ 28tâ Merz 1840.

D a s c h a d a s s i n n a s.

Rihgas wahzu awisès itin brihnischfigu no-tikkumu lassâ, kas 28tâ November p. g. Permes guberniâ, tannî zeemâ, fo fauz Usselstkoje, notizzees. Zeiktâ deenâ pulksten 3 pehz launaga gabje tas usraugs pahre miltu magasibni ar farwu paligu magasibnes spihkeri, strahdneekeem winnu mehnescha maissi isdoht. Winsch bij lihds nehmis wehja lukturi ar deggotu swezzi. Kad pee ta leela miltu apzirkna stahjuschees tohs zeeti fabakkehatus miltus israkt eefahze, tad prepefchi leela sprahgschana zehlahs — probti: zaur to, ka tas gaisè tannîs fagullefshôs miltôs, bij aplahpis. — Tee zilweki, kas tur eekschâ bij, tappe weegli eewainoti, bet tas spihkera jumts weetu weetahm faspahrdihts. Lai nu us preekschu tahda nelaine wairs ne notiftu, irr to masu skurstimu weetâ miltu apzirkna wahkâ, jo leeli skurstimi ar plattahm atwebrahim, taifiti. —

No fahribas beedribahm eeksch
Lapplandes Sweedru semmè.

Sweedru semmes waldischana irr aisleeguse — kad to paschu tas Biskaps un augsta basnizas teefa tadeht bij usrunnajaschi — Lapplandè brandwihnu eewest, bes ween us itt sawabahm wajjadfibahm. Tâ kâ wiffas nemahzitas tau-tas, bij arri schi fenn, tai til kaitigai brandwihna dserfchanai nesahtigi padewusees. Tas ne bij ne kas swesch, kad tirgôs — un pat pee Deewa-kalposchanas, kahdu pulku Lapplandeeschu redseja peedsehruschus. Ta weeniga leeta ar fo schim launumam warreja dambi aislikt preekschâ, bija schi, kad pawiffam aisleegtu brandwihnu dsert, talabbad tas bissaps un ta basnizas teefa scho luhgschanu waldischani pee firds lifke; bet winni pee tam ween ne palifke. Pehz winnu

usmuddinaschanas, irr tee mahzitaji, schinnî seemeli, tai schein parastai walfaschanai wiffu fiipru dschreenu, weenprahrtigi atsazzijschi; un leela dalla schi semmes stubra eedschwotaji farwu mahzitaju preekschihnei, labprahrtigi pakkat darrijuschî. Arri zittâs mallâs, Sweedru semmè, fahribas beedribas leeliski wairojuschahs. Tas naw retti redsams, ka tur kahsas un zittus laifu mettus isturr bes brandwihna. Leels pulks bruhfchi pawiffam irr atstahsti un brandwihnu ne buht wairs ne dedfina. —

Nè, ka lohti schein seemelneeki muhs apkauna, wezzam lohti kaitigam eeraddumam atsazidami un farwu mahzitaju preekschihnei klaukidami! Deewamschehl! pee mums wehl lohti, lohti mas to fahribas beedru rohnahs, jehfchu dauds zeenigi mahzitaji deesgan ruhpiigi darbojahs, laudis no dserfchanas pohsta grehka atswabbi-naht. Ta labba fehla, fo tee tamdeht isfehî friht, til fo ne wiffa us zeetahm afmins-firdim un stary ehrlschkeem — kas to atkal pahrnemm un apmahza. Al Deewes, dohd tawa swehta garra spehku, ka ir muhsu awisès dauds, dauds pahre muhsu semmes fahribas beedribahm warretu sluddinaht! R. S — d.

M u h f c h i b a.

Dauds nemeera pasaulè un nekur ihstenas duffas — kâ laiwinai us juhru, fur enkuri ne warr ismest. Tapehz fuggeneeks, kas dauds un dauds mehtahts no wilneem un wehtrahm, ar firdskahroschanu noskattahs us ohstu un preezajahs, ka tur wehisch winnu ne aisnems un uhdens kaufschana un jaukschana winnu ne bauidhs un no nakts meega ne trauzehs. Tilpat ar terwi, ak zilweks, no schim sawahin behdahm, no farwas nihfchanas un wahrgschanas tu noskattees us to dschwibu, fur mihs-

lestiba, scheblastiba un peetizziba muhschigi tapatti buhs, fur muhschiba tas ohst, fur muhsu dschwiba wairs ne mainisees, fur gaisma wairs ne pahrmihsees ar tumfibu, fur deenina ausihs un gaisna peeaugs lihds pufsdeenas gohdibai. **Muhschiba!** — kahds wahrds teem, kas to swehti apdohma! ka juhra leela, nepahrskattama, bes galla; ka juhra dibbens bes dibbena, neismehrojams! un tomehr, kad tu drohfschi eeffattees schinni dsillunnâ, tu preezigs redsefi, ka tur ween Tehwu grunts, mihta dsuntene, fur tawa dwehsele weenigu duffu atrohd, jauku, swehtu, paleekamu weetu. Pahr scho augstu, mihtu leetu tewinn, mans brahliis, stahstischu kahdu jauku pasazzinu, ko wezza kahda grahmata esinu lassijis. — Wezzos laikos pee wezza gudra mahzitaja dsihwoja kahdi jaunekli, kas tur mahzijahs tizzeht un deewabihjigi dsihwoht. Starp teem weens bij no pahrlieku gudra prahta un deewabihjigas firde; winsch nomannija ka faule un swaignes, sawu zellu tekfoht, sawu radditaju flaweja; winsch isklauschinaja ko zihrulite dseedaja un ko weena skudrite ar ohtru rumaja; winsch pee katras leetas nopratte, kam ta derr un ka Deewa gudriba pee tahs israhdahs. Winsch sawai dwehselei gan bij atraddis weetu, fur sawas tizzibas enkuri bij ismettis, bet prahts wehl no wilnischeem kustejahs ar daschadu mefleschanu. Kahdu rihtu winsch no mahzitaja muishas eet us meschu, Deewu luhdsoht un dohmajoht. Pawassara bij nahkusi un kohli seedu pilni. Sawu luhgschanu pabeidsis winsch ta dohma: Mans Deews! taggad pawassara, drihs buhs wassara, pehz to ruddens. Neeena deena ohtrai naw lihds, wissur pee tawas raddischanas pahrmihschana un wissadas jaukas pahrweherschanas. Bet tawa muhschiba muhschigi ta patti — ka firde to pazeetihs un ne nogrims pagallam! Ur schahdahm dohmahm winsch jo dsilli eet mescha un salka: mirt es gribbu, labpraht mirt, ja scheid dsihwodamam tawa muhschiba buhtu saprohtama. Saldi buhs tewi skattitees, bet muhschigi, bes pahrmihschanas, kurfch prahts paness to isdoh-

maht! — Ta winsch eet tahlfaku Deewu luhdsoht un dohmajoht. Un mesch paleek sweschahds. Naw wairs preebes un egles, rohdahs wezzi ohsoli, tad sinukki mirtu kohli, pehz ta zehdru kohli, ka Kanaan semme aug, tad teewi augsti debbeskohli ar neisfakkameem kohscheem seebeem un saldu smarschu. Jauneklis apstahjahs un ne sinn, woi naw sapnis — bet dsedaschana ko winsch dsird, winnu welf prohjam. Us augstu kohka gallu sehnd putnis un dseed, spalwas un spahrni un aste spihd ar tahdu spohschumu un raibumu, kahdu wirs semmes ne reds. Un winsch dseed tif behdigs, ka schelodamees pehz pasaudetas labklahschanas, un starpa putnis pohga tif preezigs un lihgsins, ka runnadams no nahkschas gohdibas bes galla — jaunekli klausahs, azzis tam pluhst no nofkunschanas un atkal winsch klausahs, un rauda no lihgsimibas un firde kahroschanas pehz schihs nahkamas gohdibas. Bet drihs affaras sikhst — jo mihtlign paradihses gaiswinnam siltu waigu wehfina, diktaki un diktaki paradihses putnis balsi zelt un stahsta no muhschigas gohdibas, us ko Deews zilweku raddijis. Jauneklis klausahs un arri ne warr akrat no swehta putna. Tad faraujahs pats un dohma: Nu kas sinn, pufsdeena klachtu, steigshohs ka mahjas warru pahreet. Rihta nahkschu atkal klausitees. Un schis, pilns no saldeem muhschibas preekeem, ko putnis dseedajis, dohdahs atpakkal. Un tee augsti kohli atstahjahs, ohsoli un preebes atkal klacht, winsch nahk pee meschmallas. Tee paschi kalni, tapatti iupe, bet tas nams ittin zittahds. Winsch isbersch azzis, bet nams naw tas pats, kahds pascha rihta bijis. Winsch eet eefschâ, zitti laudis, sweschineeki kas sabihjuschees winnu usluhko; winnam leekahs ka sapnoht un gribbahs eet sawa kambariti — bet tur durwoju naw. Winsch sabihstahs un uspraffa teem laudim: fur wezzajs mahzitajs Pehteris. Mums tahda naw, weens atfalka, Pawils winnam wahrds. Bet kas tu tahds, ka tu effi eenahjis ka mahju behrns? Woi manni ne pasihsteet, winsch atfalka, scho riht no juuns aisgahju mescha, esinu Jahnis, kam juhs to pawahrdinu dewufchi:

Dillupracht. Tad weens no teem wezzeem
 fahf runnaht: woi tu effi Zahnis Dillupracht?
 Me fenn wezzâ basnizas rullî lassju, ka preeksch
 tuhstoscheem gaddeem tahds scheitan dsihwojis,
 kas dauds Deewu luhdsig un gudribu meklejis.
 Rahdu rihtu winsch eegahje meschâ un wairs naw
 atraddees. Ja tu tas effi — laiks pahrwehre-
 tees, bet Deewa schehlastiba muhschigi tapatti.
 Tad Zahnis sawas rohkas pazehlis luhdsahs:
 Mans Deews, sawâ prahâ es baidijohs no
 muhschibas bes pahrmainschanas. Nu til wee-
 nu paschu putninu no tarwas paradihses esnu
 dsirdejis dseebajoht un tuhstoschi gaddi noteffu-
 schi kâ pufsdeenâs zehleens. Ak kahda lih-
 finiba buhs pee tewim klahf buht, un taru
 waigu skattitees. Muhschiba! muhschiba! ak
 saldums, ak weeglums! — Ko scheitan wehl
 darrischu? dohschohs apakkat, fur tas putnis
 dseeb, aufs dsirdejusi, firbs fanehmufi, kahda
 muhschiga gohdiba irr! — Un kad winsch ap-
 greechahs, Zahnim gurft rohkas un azzis.
 Kahjas wehl grihb pakustetees un sawu meesu
 isnest us zehdru un debbes kohku meschu, pee
 paradihses putna — bet ar scho beidsamu sohlu
 ta meesa, kâ rihta fapnis behg, fakriht pibsch-
 lds un truhdôs — un pee wisseem kas brihno-
 damees paklaufahs, atskann firdi tee wahrbi:
 ak muhschiba! muhschiba! ak saldums! ak wee-
 glums!

Vateesi, wehl irr weena duffa Deewa fimeei,
 swehts wakkars un swehts rihts, bes galla un
 muhschigi. Dalba mahzitajs.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
 tohp no Dohbeles aprinka teefas, us luhgschanu ta
 kurpneeka Ans Breschinskij no Rihgas, lai wiffas
 prassichanas tiktu ismekletas pee tahs atlikfuscha
 mantas winna mahfes, tahs atraitnes Katribnes
 Bergmann, dsimmuschas Breschinskij, kas Krohna
 Bramberges Bekkera krogâ nomirufi, wiffi tee, kam
 pee tahs astihtas mantas tahs peeminnetas krog-
 gereenes, atraitnes Katribnes Bergmann, kah-
 das taisnas prassichanas woi mekleschanas buhtu,
 zaur scho, pehz preekschrafsta to SS. 493 un 533

Kursennes semneeku liffumu, usaizinati, pee sau-
 deschanas sawas teefas un pee strahpes muhschigas
 fluffuzeeschanas, 2 mehneschu starpâ no appaksch-
 rakstias deenas, prohti lihds 27tu Mei f. g., kas
 par to weenigu un isflehgshanas-terminu nolikte,
 pee schihs teefas ar sawahm parahdischanahm woi
 paschi woi zaur weetneekem, fur tahdi wehleti,
 jeb zaur paligeem un pehrmindereem, peeteiktees,
 sawas prassichanas usdoht un sagaidiht ko teefa
 spreedihs.

Tâ arri tee, kas peeminnetai Katribnei Bergmann
 ko parradâ buhtu, jeb kahdas wehrtibas-leetas no
 winnas buhtu nehmuschi, tohp usaizinati, pee dub-
 bultas strahpes sawas parradus lihds peeminnetam
 laikom pee schihs teefas atlihdinahrt un tahs wehr-
 tibas-leetas atdoht. To buhs wehrâ list!

Ur Dohbeles aprinka teefas appakschrafstu un
 sehgili. Jelgawâ, 20â Merz 1840. 3
 (Z. S.) Mirbach, affeffeers.
 (Nr. 429.) Sekreterhs N. Blacfe.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes,
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis ic. ic. ic.,
 tohp wiffi tee, kam taisnas parradu prassichanas pee
 ta Krohna Kumberu fainneeka Bistfu Ermanna buhtu,
 kas nespehziabas un truhkuma dehl fainneeks wairs
 ne war buht, un pahf kura mantu konkurse nolikte,
 usaizinati, wisewehlak lihds 25tu April f. g. pee schihs
 pagasta teefas peeteiktees. Krohna Luttrina pagasta
 teefa, imâ Merz 1840. 1

(S. W.) ††† Kapplusch Nikkel, pagasta wezzakais.
 (Nr. 110.) Wadendiek, pagasta teefas skrihweris.

No Rinsel-Middeles pagasta teefas tohp wiffi tee,
 kam kahdas taisnas prassichanas buhtu, pee ta no-
 mirruscha Rinselles Basou krogdseneeka Janna Ernst-
 sohn, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas,
 wisewehlak diwu mehneschu starpâ, prohti lihds 7tu
 Mei f. g., pee schihs teefas peeteiktees, sawas prassich-
 anas usdoht un sagaidiht ko teefa pehz liffumeem
 spreedihs. Riddelê, 7â Merz 1840. 2

††† Drku Jehfaks, pagasta wezzakais.
 (Nr. 19.) W. Deringer, pagasta teefas skrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassich-
 anas jeb mantu mekleschanas buhtu pee teem nomir-
 ruscheem Leelas Cezawas fainneekem Mihscheemu
 Kalleja Zahn Mihscheen un Schnaklu Ansa Kullehr,
 tohp usaizinati, ar schahdahm mekleschanahm wis-
 wehlah lihds 26tu April 1840 pee Leelas Cezawas

pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klaufihš. Leelâ Ezawâ, 8tâ Merz 1840. 2
(L. 6.) Smuggu Zehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 63.) Ewertš, pagasta teefas fřihweriš.

No Slehkaš pagasta teefas tohp ſinnamu darrihš, ka 29tâ Janwar 1840 pee ta, pee Slehkašmuischaš peederrigâ Ammeku frohgâ tumſchi dumijſch wezzigš firgš, beš nekahdaš zittadaš noſhneſchanaš, ar wez- zeem freewu rikcem peeklihdiš. Taš, kam ſchiš apſihnehtš firgš peederretu, tohp ušaižinahtš, diwu mehneſchu ſtarpâ no appaſſchraſſitas deenas, prohti lihđš 24tu April ſ. g., ar labbaſhm parađdiſchanaš- ſihnehm, ka taš firgš winnam peeder, ſcheit pee- teiktees, un prett barroſchanaš atlihdſinaſchanaſu ſawu firgu prettim nemt, zittadi ſchiš firgš pehž Kurſem- meš ſemneeku-likumeem, tam par labbu krittihš kaš winnu atraddiš. Slehkaš pagasta teefa, tai 24tâ Webruar 1840. I

(L. 6.) ††† Furre Boſche, peefeđdetaiš.
(Nr. 17.) J. Günfther, pagasta teefas fřihweriš.

No Slehkaš pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam kađdaš taiſnaš parradu praſſiſchanaš buhtu pee ta Slehkaš ſaimneeka Paſlu Andreija Boſche, pahr kurra mantu inventariuma- truhkuma un magaſihneš- parradu dehl konkurse ſpreeſta, ušaižinati, lihđš 27tu April ſ. g., kaš par to weenigu un iſſlehgſchanaš

terminu noliktš, ar ſawahm praſſiſchanaſhm pee Sleh- kaš pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klaufihš. Slehkaš pagasta teefa, 22trâ Webruar 1840. I

(L. 6.) ††† Adam Boſche, pagasta wezzakais.
(Nr. 15.) J. Günfther, pagasta teefas fřihweriš.

No Wirbeš: Rinkuleš pagasta teefas tohp wiſſi par- radu deweji ta lihđſſchinniga Leel- Wirbeš Meſchgalla ſaimneeka Anſa Kraſſin, pahr kurra mantu maga- ſihneš un zittu parradu dehl konkurse ſpreeſta, ušai- žinati, ar ſawahm praſſiſchanaſhm 2 mehneſchu ſtar- pâ no appaſſchraſſitas deenas pee ſchiš teefas pee- teiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klaufihš.

Wirbē, 12tâ Merz 1840. 2
(L. 6.) ††† Andriſ Birkenberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) E. Rihliſ, pagasta teefas fřihweriš.

Wiſſi tee, kam kađdaš taiſnaš parradu praſſiſcha- naš buhtu pee ta Dohbeleš ſaimneeka Enohſſim Ju- driſ Baar, kaš ſawaš mahjaš neſpehžibaš dehl irr atdewiš, un pahr kurra mantu konkurse ſpreeſta, tohp ušaižinati, lihđš 14tu April 1840 pee ſaudeſchanaš ſawaš teefas peeteiktees, jo wehlaſ neweenu wairš ne klaufihš. Dohbeleš pagasta teefa, 1mâ Merz 1840. I

††† Ewald, peefeđdetaiš.
(Nr. 98.) Ludwig Ewertš, pagasta teefas fřihweriš.

Naudaš, labbibas un prezzu tirguš uš plazzi. Rihgâ tanni 18tâ Merz 1840.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jaunš dahlberiš	1	32	I pohđš kannepu	—	90
I puhrš rudſu	1	40	I — linnu labbakas ſurteš — —	2	—
I — kweeſchu	2	80	I — — ſiktakas ſurteš — —	1	80
I — meeſchu	1	10	I — tabaka	—	65
I — meeſchu = putrainu	1	50	I — đſeſeš	—	80
I — auſu	—	75	I — ſweeſta	2	40
I — kweeſchu = miltu	3	50	I muzza ſilku, preeſchu muzza	9	—
I — bihdeletu rudſu = miltu	1	80	I — — wiſhſchmu muzza	9	25
I — rupju rudſu = miltu	1	35	I — ſarkanaš ſahlš	7	—
I — ſirnu	1	50	I — rupjaš leđbainaš ſahlš	6	—
I — linnu = ſehlkaš	2	50	I — rupjaš baltas ſahlš	4	75
I — kannepu = ſehlkaš	1	50	I — ſmalkaš ſahlš	4	30
I — ſinnemeu	5	—			

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augſtaš walđiſchanaš puſſeš: Walđiſchanaš-rahtš U. Weitler.
No. 102.